

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „Koroški Slovenec“,
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
pol. in gospod. društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko,
gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrtletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—.

Unsere Hand hin, die Eure her zur Versöhnung!

Umetnik — agent.

V našem mestu živi trojica ljudi še stare „sorte“, ki že leta sem hoče ustvariti v naši deželi in med njenim ljudstvom nekako umetno in nenaravno razpoloženje; trojica ljudi, ki zato s svojim delom nosi vso odgovornost za razdor in nerazumevanje v deželi. Dolžnost bodočih bo, da se loti nekoč objektivne in stroge sodbe njihovega dela v dobrodit vsega ljudstva. V glavi profesorja za mizo se je rodila tendenciozna misel „bindišarstva“, pod imenom strokovnjaške teorije je naglo našla ljudi, ki so se je oprijeli iz ozkosrčnosti in osebne koristi in jeli propagirati med nami in njimi. Našel se je drugi mož, ki si je nadel nalogo, da profesorjevo misel odene v umetniško obleko in jo izrazi v povesti in pesmi; menda je ta pojav umetnika — agenta edini v literarni zgodovini nemškega naroda in ker se nas tiče neposredno, se hočemo danes baviti z njim in njegovim delom. Končno je na delu tretji, ki z izredno prebrisanostjo razume v smislu profesorjeve teorije in umetnikove agenture javnosti vedno in vedno zopet poročati o peščici nezadovoljnih, ki nikakor ni voljna se podrediti misli te trojice. Nekaka ironija usode je, da hoče biti današnji čas naklonjen delu te trojice. Pota v prave kroge našega in nemškega naroda na Koroškem seveda ni našel ne prvi in ne drugi in ne tretji, ker pač ljudstvo tu in tam čuti, da si skušajo iskati s svojim delom le sebi imena in kruha in ne njemu dobrobita.

V nemški javnosti in posebno v nemških listih se danes precej bavijo z deli koroškega pisatelja Josefa Friedricha Perkonigga, ki je drugi del te trojice.

Perkonig je sin slovenskega očeta, rodom iz Borovelj. Študiral je na celovškem učiteljskišči, bil nato izprva nameščen za učitelja v Vetrinju, prišel potem na celovško pripravniško državnega učiteljskišča; za časa zasedbe je bil „vojni poročevalec“ nemške vojne komande, pred glasovanjem je prevzel kulturni referat pri celovškem Heimatdienstu. Mož je za svoje službe postal profesor na celovškem učiteljskišči, je v vodstvu Heimatbunda, ki dela na račun naše zemlje prav dobre kupčije z rajhovci in protestanti; končno je mož član še drugih nemških nacionalnih organizacij ter tudi v slavnostnem odboru za proslavo desetletnice. Gotovi nemški krogi ga skušajo izigravati kot pisatelja in izvedenca južne Koroške.

Sicer je ocena umetniške vrednosti Perkonigovih del naloga nemških poklicnih krogov, vendar je očitno, da stojijo i ti pod pritiskom te trojice in zato sličejo njihove ocene Perkonigovih del bolj naročenim in plačanim kritikam. Pisateljskih zmožnosti Perkonigu nočemo odrekati; to naj poskrbijo Nemci sami. Naše besede naj so samo skromen prispevek k njihovi oceni glede vsebine.

V svojih lirskih delih, v svojem svojevrstnem doživljanju narave je brezdvomno dober in v tem kaže pač proti svoji volji slovensko bistvo svoje duše. Opažati je tudi, da skuša v svojem najnovejšem delu marsikaj zagrešene popraviti. Dokler pa bo Perkonig iskal snovi za svoje povesti in značaje našega ljudstva v dvoranah porotnih sodišč, dokler bo stal kot pisatelj v službi nizkih, človeka nevrednih misli in mu bo v dosego njegovega raznarodovalnega namena dobro vsako sredstvo, dokler ne bo popravil svojih prvih del in njihove tendence, ga moramo smatrati za navadnega agenta pod krinko umetnika.

„Heimat in Not“ je Perkonigovo večje delo prve dobe, ko je stopil v javnost kot pi-

satelj. Knjiga slika položaj dobe izza predplebiscita, navaja različne datume bojev in prask, govori o lokalnih prepirih in dogodkih. Na izredno rafiniran in nepoučenemu prikupljiv način je izvedena njena misel „obrambe domovine pred vpadi krutih roparskih slovanskih band“. Da bere knjigo nepoučeni, dobil bo iz nje utis o nekem ljudstvu v Rožu, ki nima druge skrbi, kot oboževati Nemce v njihovi širokogrudnosti in ljubezni do njega. Nehote se bralcu pri čitanju knjige vrine misel, da je mož v tedanji dobi, poverjen po drugih, iskal vsako priliko, ji dal svojo misel in leto navrh nato izkopal to za kulturni nemški narod tako sramotno poročilo. Taktnosti slovenskega naroda je pripisovati, da zna o vseh teh prilikah tedanje dobe zaenkrat raje molčati in čakati, da izcelijo rane, katere je vsemu ljudstvu prizadela tedanja črna doba. To knjigo pa je spisal mož, ki je računal s trenutnimi učinki in lahкими efekti in se oprl na ozkosrčnost gotovih nemških krogov. Pisatelj je s tem svojim sebičnim dejanjem storil nemškemu in slovenskemu narodu neizmerno krivico in mlademu rodu obeh narodov bo treba globokega dela in medsebojnega razumevanja, da popravi veliki ta greh pisatelja slovenskega rodu in nositelja raznarodovalne nemške misli. Dokler bo nemški narod veroval v to knjigo in se dal celo ob desetletnici voditi po njeni misli, bo ječala na ljudstvu koroške dežele krvava rana, na kateri bodo boleli celi rodovi. V očigled skrajno pristranskemu opisovanju tedanje dobe je Perkonigova končna gesta v tej knjigi drzna himavščina: „Unter die Vergangenheit in diesen Tagen der Siegesfeste auf immer einen Strich, die Erinnerung gelöscht; im neuen Kärnten beginnen wir eine neue Zeit. Und ihr werden wir, die wir uns gestern noch in zwei getrennten Lagern gegenüber standen, dienen in nicht mehr zu lösender Gemeinschaft... Unsere Hand hin, die Euere her zur Versöhnung! Wir wollen geloben: gegenseitige Güte und Nachsicht! Wir wollen halten: getreue Bruderschaft, wie niemals zuvor!“ Gospod Perkonig, li ni to izrazita blasfemija nad našim slovenskim narodom na Koroškem; katerega člen ste po rodu tudi vi? V delu, v katerem ste nam storili vnebovpijočo krivico, si drznete storiti tako končno gesto! Brezdvomno je tudi vaša visoka zasluga, da praznujemo desetletnico v znaku najhujšega razdora in v triumfu ozkosrčnosti!

Spisal je Perkonig dve leti navrh igro „Heim und Not“. Perkonig jo imenuje kulturno-historično sliko in dejansko; ta knjiga je kulturno-historična slika, toda ne tedanje dobe, marveč Perkonigove miselnosti in bo dobro služila še poznim rodovom. Oceno igre je prinesel list že pred leti in javno podčrtal nemoralno njeno vsebino. Snov ji je vzeta izza dobe pred desetimi leti. Perkonig slika nemško družino v slovenskem ozemlju Koroške; njen oče je zbežal pred Slovani, sin umira s prestreljenimi pljuči; mladi slovenski župnik prežene starega nemškega in lovi glasove po svoji fari; sin umre; oče pride iz tujine in odnese krsto sam, ker noče pogreba z novim župnikom; istočasno skoči v vodo dekla, ki jo je posilil tuji vojak. To je par značilnih slik iz igre. Iz tega dela lahko spoznaš še človeka, ki se ni ustrašil ne podlosti in ne krivice, da je zadostil svojemu sramotnemu namenu. Ne zadostuje nam, da je knjigo odklonil tudi del nemške javnosti. Tu naj pokaže ves nemški narod svojo visoko kulturno in naj sodi objektivno in pravično delo takega pisatelja. Zaenkrat pa je ta knjiga znamenit kulturni dokument in jasno označi moralno stopnjo vsakogar, ki se z njeno mislijo istoveti.

Perkonig je izdal še mnogo drugih del in poleg mnogih posega tudi najnovejša njegova

povest „Bergseggen“ v naše žitje in bitje. Morda je pisatelj vsaj na videz končno uvidel podlost svojega dela in ničevost tako sramotne slave, kajti v tej knjigi je hotel govoriti v dobri besedi tudi o našem ljudstvu. V knjigi slika neko vas v Karavankah, kjer živi ljudstvo odrezano od vsega sveta samo zase v stari primitivnosti; z nezaupljivim očesom gleda to ljudstvo, kar pride do njega iz tujega sveta; ljudstvo ima svojega gorskega kralja, namreč kralja Matjaža. (Sploh ima Perkonig z našim kraljem Metjažem čudno veselje in v neki drugi svoji knjigi da pisatelj v povesti nastopajočim lovcem nalogo, da ga naj končno ustrelje.) Opisuje v tej knjigi še posebej neko Slovensko Ljubo, ki se na mah zaljubi v bolnega nemškega lovca, jo zводи in končno zopet odrine. Smo skromnega mnenja, da bo celo povest s snovjo iz porotne obravnave boljša in za Nemce zanimivejša.

Perkonig je s svojimi sedanjimi deli značilen za mentaliteto sedaj merodajnih nemških krogov. Slavnostni odbor mu je za letos poveril tudi nalogo, naj spiše spominsko knjigo o desetletnici, deželna vlada mu je namenila šest tisoč šilinkov za njegovo delo. Mi pa mu k njegovim delom sploh in še posebej k spominski knjigi posvečamo kot uvod te naše skromne besede. Končno javno besedo o tem „umetniku“ pa mirno prepustimo mladi bodočnosti.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Zvezni uradniki bodo z ozirom na novo posojilo v kratkem zopet prišli z zahtevo po povišanju plač. — Naša država bi imela dobiti 100 milijonov dolarjev investicijskega posojila. Ker pa finančniki zaenkrat take vsote Avstriji še ne zaupajo, bodo dali v juliju samo 50 do 60 milijonov. Pravijo, da država še ni varna pred pučom. — Med zveznim kanclerjem in vodstvom Heimwehra so se vršila pogajanja. Vodstvo Heimwehra je zahtevalo, naj se izgonški odlok preklicje in dovoli Pabstu neovirano bivanje na avstrijskem ozemlju. Kancler dr. Schober je to zahteva odločno odbil z utemeljitvijo, da se je major Pabst s svojim vmešavanjem v avstrijske politične zadeve tako pregrešil zoper dovoljeno mu gostoljubnost, da vlada svojega odloka ne more preklicati. Pripravljena pa je dovoliti majorju Pabstu tridnevno bivanje v Avstriji, da uredi svoje zasebne zadeve. To dovoljenje pa bo izdala vlada šele, če bo prišlo do popolnega pomirjenja med vlado in Heimwehrom. Heimwehr je o tem sklepala 30. junija. Zatrjuje se, da je vodstvo Heimwehra prišlo do spoznanja, da je v svoji akciji zašlo predač in bi nadaljevanje pokreta, ki ga je zasnoval major Pabst, škodovalo avstrijskim interesom v inozemstvu.

Manjšinska komisija. Unije lig Društva narodov je doslej sprejela sledeče sklepe: 1. Vse države z narodnimi manjšinami naj postopajo z njimi kakor s člani večinskega naroda. 2. Svet Društva narodov naj vodi nadzorstvo, ali izpolnjujejo države obveznosti, ki so jih prevzele s podpisom pogodb o zaščiti narodnih manjšin. 3. Narodnim manjšinam naj se prizna pod gotovimi pogoji pravica do narodne avtonomije. 4. Sestavi naj se stalna komisija Društva narodov, ki bo poročala svetu Društva narodov o pritožbah narodnih manjšin. 5. V krajih, kjer žive narodne manjšine strnjeno, naj se dovoli uporaba njihovega jezika tudi v javnem življenju. 6. Osnovnošolski pouk naj se vrši tudi za narodne manjšine v materinščini. 7. Manjšinske pogodbe naj se izvršujejo velikodušno. Začetkom junija se je vršilo v Ženevi letošnje zborovanje Mednarodne unije lig Društva narodov, ki je sklenilo: Plenarna skupščina je

proučila način postopanja, kako obravnava Društvo narodov pritožbe narodnih manjšin, in razpravljala o izboljšanju tega postopanja, ki je šele prvi korak k rešitvi vprašanja, od katerega je odvisen notranji mir v državah in splošen mir v Evropi. Glavna skupščina naproša vse evropske države, naj v svojih zakonih čimbolj natančno označijo vse pravice in dolžnosti narodnih manjšin na podlagi načel, ki jih določajo manjšinske pogodbe. Plenarna seja izraža, da bodo tudi države, ki niso vezane po manjšinskih pogodbah priznale svojim narodnim manjšinam iste pravice, kakor jih imajo narodne manjšine, ki so zaščitene po manjšinskih pogodbah.

Politične vesti. Dne 22. t. m. so se vršile volitve v saški deželni zbor. Soc. dem. so dobili 871.270 glasov (prej 922.932), nemška ljudska stranka 227.319 (363.382), komunisti 355.552 (345.530), gospod. stranka 276.702 (304.884), nemški nacionalci 124.300 (218.309), deželsko ljudstvo 120.497 (140.611), narodni socialisti 376.724 (133.958), demokrati 83.671 (105.289) itd. Mandati se razdelijo sledeče: soc. dem. 32 (prej 33), komunisti 13 (12), narodni socialisti 14 (5), gospodarska stranka 10 (11), ljudska stranka 8 (13), nemški nacionalci 5 (8), deželsko ljudstvo 5 (5), demokrati 3 (4), stranka pravičnosti 2 (3), krščanska ljudska delavnost 2 (0). Velika koalicija, ki je v prejšnjem deželnem zboru razpolagala s 50 izmed 96 mandatov, ima sedaj samo še 43 mandatov. Zato ne bo več mogla sestaviti večine. — Da se ukine državljanska neposlušnost, zahteva vodja indijskih nacionalistov, Gandhi, da sestavi konferenca ob zeleni mizi za Indijo ustavo, ki bo Indiji dovolila osnove indijske neodvisnosti, da se ukine davek na sol, da se prepove uvoz alkoholnih pijač in da se izda amnestija za vse politične obsojence. V Bombayju je prišlo ponovno do spopadov in je bilo okrog 200 oseb ranjenih. Pred kratkim je izdala Simonova ustavna komisija drugi del svojega poročila, ki obsega predloge, kako naj bi se uredila Indija. Načrt predvideva zvezo popolnoma avtonomnih držav z ustavodajno oblastjo. Izvršitev pa mora ostati v rokah angleške vlade. Ustanovil naj bi se iz 30 članov sestoječi posvetovalni svet, v katerem bi imele indijske države 10 zastopnikov. Pokrajine bodo imele odgovorna ministrstva za vse oddelke pokrajinskih vlad. Osrednja vlada bo popolnoma samostojna, tako da bo lahko pomagala po potrebi pokrajinskim vladam. Komisija predlaga odcepitev Burme od Indije, ker smatra, da potrebuje severozapadna pokrajina posebno postopanje v vprašanju ustavnega razvoja. Nadalje govori poročilo o potrebi zaščite manjšin, kar je naloga generalnega guvernerja in pokrajinskih guvernerjev, ki morajo biti nepristranski. Indijski krogi odklanjajo ta načrt kot nesprejemljiv. — Demokrat Dietrich je bil imenovan za nemške-

ga finančnega ministra. Po njegovem finančnem programu se bo zasilna žrtev omejila samo na uradnike ter bo znašala namesto 4% samo 3% skupnih dohodkov. Uradniške plače do 2000 mark ostanejo proste. Izvzeti so stalni nameščenci v privatnih podjetjih, zato pa se bo naložila 5%, doklada na vse dohodke nad 8400 mark. Tudi po novem finančnem načrtu bodo neporočeni plačevali, moški in ženske, posebno 10% doklado na dohodnino. Celotni državni proračun se bo zmanjšal za 100 milijonov mark. Ta finančni program odobrava celokupna vlada, še vedno pa niso zadovoljne z njim stranke. — Konferenca Male antante je imela ta uspeh, da se je sklenila trgovinska in plovitvena pogodba med Češkoslovaško in Romunijo in so se sestavila pravila Male antante, ki slone na enakopravnostjo. Tiskovna Mala antanta ustanovi na Dunaju poročevalsko pisarno.

DOMAČE NOVICE

Zborovanje Volksbunda je bilo v Celovcu dne 21. in 22. junija. Volksbund je društvo, ki pripravlja ugodna tla za priključitev. Veliko se je govorilo na tem zborovanju. Mestni tajnik dr. Gratzhofer je na primer izvajal med drugimi: Tako so živeli v tem južnem delu naše dežele skoz stoletja Nemci in Slovenci v mirnem razvoju. Zelo so se pomešali Slovenci in Nemci. Dosežitev s severa je bila vzrok, da je postala Koroška jezikovno nemška. Drugi vzrok pa je bila sila in premoč nemške kulture, ki so jo sprejeli Slovenci prostovoljno, brez boja in sile. (Trebaj si je samo predočiti naš boj za slovenske šole, pa postane jasno, kako so Slovenci sprejemali prostovoljno nemško kulturo. Ur.) Slovenska manjšina in nemška večina v deželi sta postali tekom stoletnega mirnega sožitja deležni iste usode. Ko je govoril o narodnem probujenju, je omenil, da se je večina Slovencev na Korošem tudi pozneje upirala zahtevam slovensko-nacionalne manjšine, ki je hotela s tem zabiti klin med koroško prebivalstvo. Koroški Slovenci tvorijo torej že dolgo dve skupini: močno domovini zvesto, Nemcem prijazno skupino, ki je hotela složno, mirno medsebojno sožitje med Nemci in Slovenci na podlagi skupne usode; slabšo nacionalno-slovensko skupino, ki je namenoma ali ne delala na razkosanju dežel po večini pod vodstvom tujih voditeljev. Tuji motilci miru so pravili, da pomeni označba „Windische“, kakor imenujejo Nemci na Koroškem koroški-zveste Slovence in kakor se imenujejo tudi sami, zasramovanje koroškega slovenstva. Proti temu so koroški-zvesti Slovenci sami ugotovili, da smatrajo to označbo kot častno ime in to ime so si koroški bindišarji v težkih časih bojev nanovo častno priborili. Nekaj tednov potem, ko so se koroški sinovi po štiriletni vojni vrnili, so začele zasedati jugoslovanske tolpe vse

vzemlje južno Drave. In pri plebiscitu so odločili glasovi koroški-zvestih Slovencev, naših pridnih bindišarskih sodeželanov, v korist enotnosti dežele. Po plebiscitu se nadaljuje mirni razvoj, in če misli nepoučena manjšina v deželi, ki se opira na ravnotako nepoučene kroge izven dežele, zasledovati svoje cilje še naprej, tedaj naj ji bo povedano, da je skupnost med Nemci in koroškimi bindišarji nerazdružljiva. Končno je izrazil željo, da bi Nemčija kmalu sprejela Koroško pod svoje okrilje.

Plebiscitne proslave. V okvirju teh proslav se je otvorila v Celovcu razstava duševnega življenja Koroške. O priliki otvoritve je pregovoril tudi deželni glavar dr. Lemisch, ki je v svojem pozdravnem govoru omenil veliko zbirko materiala o življenju ljudstva, ki bo pristopna deloma šele zdaj znanstvenemu raziskavanju. Zbirke naj bi se nadaljevale. Dalje je priporočal, da bi se ves material, ki se nanaša na obrambe boje in plebiscit, točno presodil in proučil, da bo mogla priti znanstvena objektivnost zgodovinarjev do svoje pravice, ker se danes marsikateri spis vsled strankarske podaje in subjektivne presoje še zelo razlikuje od dejanskih dogodkov. (Bil bi res že enkrat čas, da se da mesto resnici in dejstvu.) — Na seji celovškega mestnega odbora je predlagal soc. Sacher, da bi se izdala k desetletnici plebiscita amnestija za občinske nastavljenke, ki naj bi obsegala vse disciplinarne kazni. Dalje naj bi imeli od letošnjih proslav denarno korist občinski nameščenci in delavci.

Solske sestre v Št. Rupertu pri Velikovcu sporočajo, da sprejemajo na hrano in stanovanje gojenke, ki žele obiskovati ljudsko ali glavno šolo v Velikovcu. Vsa natančnejša pojasnila daje predstojništvo, do katerega se je glede sprejema obrniti pisмено ali osebno. Gojenke so v zavodu lahko deležne tudi pouka v petju, igranju in šivanju.

„Flugs.“ Oblastna trsnica in drevesnica v Pekrah pri Mariboru je podala pod števil. 811 naslednjo izjavo: S svoječasnno mi poslano koso „Flugs“ s kosirjem, kakor tudi z naknadno pri Vas kupljenimi 4 patentiranimi kosami, sem prav zadovoljen. Njih kvaliteta je izborna. Tudi novi način pritrjevanja je praktičen ter popolnoma odgovarja svoji nalogi. — Oboje se lahko z mirno vestjo vsakemu interesentu najtopleje priporoča. Upravnik nasada: Šumenjak, I. r. — Natančno preberite današnji oglas in se odločite!

Sinča vas. (Razno.) Od leta 1917 še nismo imeli tako grozne suše kot letos. Seno, ki je tako lepo kazalo, je takorekoč nekam pred koso in grabljami izginilo, otavo je pokosila suša, ovska in ječmena nebo, krompir in koruza se kručita. Lani so si bili skrbeti, kam bodo spravili repico, letos nas je teh skrbi rešila suša. Edino, kar obeta res lep pridelek, je rž, in kjer je globoka zemlja, tudi pšenica. — Živahnejši avtomobilski promet nam kaže, da se na Klopinijskem jezeru začenja sezona in

PODLISTEK

Pismo iz Kanade.

Regina, v novembru 1929.

... Zdaj moram vam pa še povedati, kako naša dežela izgleda in kako v njej živimo. Kanada je tako velika, kakor skoraj cela Evropa, a preživlja začasno samo 8 milijonov ljudi. Podnebje je slično našemu, vendar manj dežja in stalno veter, posebno pozimi. Snega ne pade čez 2 pedi, ali mraz je pozimi tako hud, da je vsako delo na prostem nemogoče. Zemlja je zelo rodovitna, zelo neprijetna pa je slana, suša ali toča, ki pogosto pokonča vso žetev. Sejejo farmarji šele v maju, začetkom julija je žito komaj 2 prsta visoko, potem pa gre hitro in je v enem in pol meseca žito zrelo. Sadja ni in tudi ne cvetlic na polju, zato tudi ni čebel in metuljev. Skoro polovica Kanade je še neobdelana. Na teh krajih raste grmovje ali pa smrekovi in borovi gozdovi. V gozdu ne rastejo take smreke kakor pri nas, ampak dosežejo le kakih 10 colov.

Zato pa je v Britski Kolumbiji ravno tako kot pri vas doma. Tam so gore in doline, tam je sadje in tudi veliki gozdovi. Pri nas je ravnina, kakor daleč sega oko. Od Halifaxa do Britske Kolumbije ne vidiš gore, pač pa velika in veliko jezero. Od ptic vidiš samo vrabce, divje rabe in jastrebe; kukavice, kosa ali lastovke ne vidiš.

Naseljeni pa so tukaj ljudje vsega sveta;

beli in črni, rmeni in rjavi. Poleg belih je največ Kitajcev, ki pa ne delajo toliko s krampom in lopato, ampak imajo povečini trgovine ali gostilne, pobirajo cumje itd., samo da jim ni treba delati. Razen dveh največjih in dveh manjših hotelov so vsi v rokah Kitajcev. To ni samo tu v Regini, ampak v celi Kanadi. So drugače pošteni gostilničarji. Tepe jih le ta nadloga, da ne smejo imeti Kitajk pri sebi. Za eno kitajsko ženo morajo plačati po 1000 dolarjev na leto. Zamorci so nameščeni kot železničarji. Indijanci tudi dobro živijo, a jih ni več veliko, ker izumirajo. Vsak Indijanec, ženska ali moški, ki pride na svet, dobi od vlade plačo. Imajo svoja oddeljena zemljišča, katerih meje nihče ne sme prestopiti brez dovoljenja. Pijača jim je prepovedana, zelo radi pijejo žganje in zato je med njimi posebno razvito tihotapstvo z vinom in žganjem. Kdor se pri tihotapstvu zasači, dobi 5 do 10 let zapora. Za Angleži je tukaj največ Nemcev, za njimi Poljaki, Francozi itd. Nemci imajo tukaj tudi svoj Narodni dom, Poljaki in Madžari so ga letos zidali. Najmanjšo vlogo igramo mi Slovenci, ki nas je tudi najmanj.

Tovarniških podjetij tukaj ni veliko, več jih je v vzhodni Kanadi. Prebivalstvo se bavi predvsem s poljedelstvom in je vsled tega veliko brezposelnih. Najboljše imajo še pri stavbah zaposleni delavci. Kjer se veliko ljudi vseli, tam se tudi veliko zida. Zato so zidarji veliki gospodje, ki so tudi dobro organizirani. Nove priseljence ne vzamejo v organizacijo, da ostane za nas samo delo, ki njim ne diši. Njihova

organizacija se razteza čez vso Ameriko. Zaslужijo 1,45 dolarja na uro, delajo pa 8 ur na dan. Njihova organizacija je ustvarjena na bolj zdravi podlagi kakor pri nas. Če kdo ni dober delavec, ga ne sprejmejo, če je kateri len pri delu, ga takoj izključijo. Vsak je za svoje delo odgovoren. Naredijo pa v 8 urah več kakor pri nas v 10. ali 12. urah. Spomladi se jim mišlim priključiti tudi jaz. Letos sem se moral šele učiti, ker je tukaj delo čisto drugače.

Farmarji so pač tudi taki kakor pri nas kmetje; eden vleče vola za roge, drugi pa za rep; gospodje tisti, ki nič ne delajo, pa kljub temu molzejo. Imajo svoje zadruge, kamor prodajajo svoje pridelke. Zadruga običajno nima toliko denarja, da bi pšenico farmarju kar plačala. Vsled tega igrajo loterijo s pšenico. Kupijo na borzi delnice, kadar imajo pšenica najnižjo ceno, in kadar ima pšenica najvišjo ceno, jih prodajo. Seveda se jih pri tem veliko zaspekulira.

Živino imajo celo zimo na prostem, čeravno je zima huda. Skoro mi ne boste verjeli, če vam povem, da povrže krava tele kar na prostem tudi v najhujši zimi in je vse zdravo. Vsak farmar ima avtomobil in telefon v hiši, ker so povečini zelo daleč od železnice. Avtomobil teče tukaj tudi pozimi. Ceste so na robu zidane in veter odnese ves sneg s ceste. Avtomobil stane tukaj kakih 1000 dolarjev, rabljeni pa se dobijo tudi za 15 dolarjev in 15 dolarjev je davka. Vozimo se kakor sama para. L...

prihajajo tuji. Pravijo, da jih bo letos manj nego zadnji dve leti. Ali se bo potem obrestoval denar, ki so ga vtaknili v nove hiše, gostilne in kopališča? Na škocijanski severni strani jezera je v zadnjih treh letih nastalo 8 novih, za tuice določenih hiš. Danes je denar drag, kaj pa, če tuicev ne bo? — Ravno polovico manj ljudi iz naše župnije kot lansko leto je dosedaj pobrala smrt. Med temi težko pogrešajo Majerjevi teto Jero. Culehnerjeva hiša je izgubila skrbnega očeta Mihaela in Rivčeva v Piskrčah starega, prej v mladih dneh delavnega, dobrega moža Florijana Miklavca. Po dolgi hudi bolezni je na jetiki umrla Tičolova Metka Korežnik, od vseh močno spoštovana, blaga oseba. Za svojim Furjanovim očetom se je preselil v večnost tudi njegov sin Janez Picej, p. d. Pukart v Škocijanu. 1. junija nam je smrt pograbila najstarejšo osebo v fari 86 let starega upokojenega železničarja Šimna Ploderja. Ko je bil ta še aktiven „Bahnrichter“, predelavec na progi, so se mu inženjerji vsi čudili, kako je on z lahkoto, brez vsake mere, samo z očesom razumel vravnati znani nevarni Kontrabogen pod Srejami. Počivajte v mir!

Škocijan v Podjuni. (Razno.) V drugem četrtletju so se pri nas poročili: oba brata Pintar, Tonej s Kunigundo Samič in Matija s Katarino Muhar-Šerčerjevo v Velikovcu. Veselo ženitovanje z mnogimi gosti sta imela sinški bravec Djekser Ludovik z Jožefo Huter in Čukov Janez Kumer z Ruševo Katarino Sereinik. Pivkov oče Ferdinand Singerl v Srejah so rekli Volteju: Ti se ukvarjaj z gospodarstvom! Voltej je ubogal in si je uzel za gospodinjstvo Štefelovo Nežo Jäger. Pivkova Trezka Singerl se je omožila z železničarjem Janezom Fašink in se preselila k Jakliču v Sinčo vas. Mlado gospodinjstvo je dobila tudi Kosmlinarjeva hiša, Miha Toplič in Polova Malka Kranjc sta mlada zakonska, Ignac Rechlbacher iz Rude pa se je poročil z Jogrovo Marijo Krasnik. Nenadna smrt Gučeve matere v Sinči vasi je prekrizala račune Povodnemu Toneju, ki so mu tudi njegova mati rekli: Oženi se moj sin! Dozdaj imamo v naši župniji že 11 porok. Sv. družina blagoslovi naše nove družine!

Loga vas. (Razno.) Dne 7. junija se je poročil tukaj predsednik našega pevskega in izobr. društva, občinski odbornik, načelnik kmetiške podružnice Loga vas-Vrba, g. Arnold Černic z gdčno Terezijo Koban. Preselila sta se v novo zidano vilo ob jezeru. Bilo srečno! — Stavbno gibanje je pri nas precejšnje. Zida se več stanovanjskih hiš in nekaj gosfilm. Seveda pridejo nove gostilne v poštev predvsem za tujski promet. Tudi dva vodovoda, eden na Žoprač in drugi v Logi vasi, se bosta napeljala. In elektrika pridobiva vedno več veljave med ljudstvom.

Replje. (Razno.) V 21. številki našega lista smo čitali dopis iz Rinkol, v katerem dopisnik na kratko opisuje napredno gospodarstvo vasi. Povedati moram, da tudi naši kmetje ne zostajajo za njimi, v nekaterih ozirih jim celo prednjačijo. Tudi naši kmetje so si naročili 5 brabantskih oral in istotoliko modernih okopalnikov in en sejalni stroj. Imamo 4 elektromotorje in električno luč, ki nam kaj lepo svetli. — Ustanovila se je pri nas tudi nemška požarna bramba, ki je spomladi napravila velik rezervar za vodo, da bo ob času ognja voda na razpolago, česar pa naj nas Bog obvari. — Dva posestnika, eden rajhovec, sta si zgradila nov vodovod. Pri kopanju jarka za polaganje železnih cevi se je našlo na dvorišču posestnika Valentina Vautija, p. d. Kajžnika troje človeških okostij. Mogoče je bilo na tem mestu kako zasilno pokopališče za časa črne kuge. — Na binkoštni pondeljek in na praznik sv. Rešnjega Telesa se je zbrala nad nami huda nevihta, ki je sipala na naša polja debelo in gosto točo, ki nam je napravila obilo škode. — Vas bo dobila polagoma prav čedno lice, ker posestniki po vrsti pridno popravljajo svoja gospodarska poslopja in jih krijejo z opeko.

Bilčovs. (Suša.) Kako je pač kmet odvisen od vremena. Ni še dolgo tega, ko so naši kmetje zadovoljno gledali po svojih njivah in travnikih in se veselili po tedanjem ugodnem stanju posevkov obilega pridelka. Upi kmeta so splavali po vodi, zakaj zemlja je dobila razpoke in s skrbjo zre kmet po sinjem nebu, da bi pripraval odkod oblak in prinesel blagodejnega dežja. Seno smo sicer lepo spravili in tudi rž smo začeli žeti, ali ne bo zato otave, pa tudi oves, ječmen, krompir itd. vpijejo po dežju. Pa

se vendar najde toliko ljudi, ki kmeta še zavidajo in pravijo, kako mu dobro gre in mu vse samo raste. A kolikrat orje in seje kmet, se trudi in poti, pa pride suša ali toča in je ves določke uničen. Res je kmet trpin, ali brez njega bi moralo izumreti vse človeštvo.

Št. Janž v Rožu. (Poroka.) V sredo, dne 25. junija je stal pred oltarjem naše Device v plamenu mlad in odličen par. Večno zvestobo sta si sklenila Blüml Valentin pd. Šlemčev in Katica Gabriel pd. Tišlarjeva. Mladima poročencema, ki sta stala vedno v prvih vrstah pri celem našem narodnem udejstvovanju — na cerkvenem, prosvetnem in združnem polju, želimo v novem stanu prav obilo sreče in mirnega zadovoljstva!

Drobne koroške novice. „Kärntner Tagblatt“ piše: So kraji na Koroškem, v katerih ima kršč. soc. stranka le malo ali nobenih privržencev in tu sem spada predvsem slovenski del. Kar je tam Slovencev svobodomislecev, so pristaši Landbunda, ostali del pa se povečini priznava k slovenski ljudski stranki. Pa tudi v teh krajih so posamezni, ki želijo zveze s kršč. soc. stranko. Vodstvo stranke bo to upoštevalo in se potrudilo, da najde v vsakem kraju, četudi bi bil še tako majhen in bi obsegal samo 2 ali 3 hiše, kako osebo, ki bo delala propagando. Ta oseba se bo tudi našla, akoravno mogoče pogosto s težavami. — Število podpiranih brezposelnih na Koroškem se je v tednu pred 2. junijem znižalo za 95 na 1435. — Minister Schumy je odložil načelstvo koroške pevske zveze iz vzrokov, o katerih se 22. junija v Dobrli vasi ni razpravljalo, ki pa so nam povsem jasni. Naročnik našega lista iz Čikage nam piše: V največje veselje mi je „Koroški Slovenec“, ki ga dobivam redno vsak teden. Verjemite mi, da se počutim, kadar ga čitam, kakor bi bil med Vami v lepi Koroški in gledal vrhove lepih Karavank kot nekdanj od Št. Jakoba, pravi raj v primeri s tukajšnjimi nebotičniki. Dal Bog, da bi dosegli v Vašem pravičnem boju več manjšinskih pravic in boljše gospodarske razmere, da bi se zopet veselili sešli v domovini, ki mi je prirasla k srcu, zakaj že 17 let gledam vele mesto Čikago, ki pa malo pozna ljubezni do bližnjega, kar je sramotno za bogato Ameriko. Sprejmite vsi, ki se žrtvujete za naš teptani narod, in vsi dragi naročniki obilo srčnih pozdravov! P. M. — Mesto Celovec spremeni svoj grb: na rdečem polju bel stolp in preko tega zmaj z dvema nogama v naravnih barvah: barve: rdeča-bela-zelena. — Krški knezoškof je posvetil 29. junija 12 novomašnikov, od teh 4 kapucinov: 5 primicijantov je iz Nemčije, 1 z Madžarske, 4 iz ostalih avstrijskih dežel in samo 2 sta Korošca: Josip Koglek iz Šmarjete v Rožu in Josip Kandut iz Liemberga pri Št. Vidu. Josip Koglek bo pel novo mašo 6. julija v Šmarjeti v Rožu, pridigar pa bo dr. R. Blüml. — Po koroških župnijah se pobira otroški groš, ki se porablja za otroško skrbstvo. Doslej so vpslale naslednje župnije: Šmohor 448 S, Brdo 535, Bistrica 383, Borlje 245, Št. Jurij 226, Gorje 197, Lovrenc 204, Melviče 158, Mičice 143, Št. Pavel 20, Čače 70, Št. Štefan 60, Drobolje 176, Blače 73 in Višprije 11 S. Znamo nam je, da je na Koroškem tudi še veliko nemških in po pastirskem listu se mora pobirati otroški groš v vsakem kraju. — Ko je 20. junija pri Strumnikovem križu v Ravežu vedrilo 5 voznikov, je udarila v drevo strela in ubila enega konja, vrednega 1300 S. Na cesti Železna Kapla — Reberca sta srečala 2 z lesom natovorjena avtomobila motorno kolo s priklopnico. Tovorni avto je zadel ob motorno kolo, ki se je prevrnilo in zletelo v cestni jarek. Ena ženska je ranjena. — V Skočidolu se je 19. junija pri streljanju ponesrečil letos že četrti moški. Pri polnjenju se je v možnarju vnel smodnik in mu bušnil v obraz. — Posestniku Josipu Einspielerju v Zgornji Vesci je nekdo ukradel 3 deset- in 50 petkronskih novcev, 1 tolar Marije Terezije in enega križevca. — Dobrolovaški odbornik Landbunda, kakor Krainz, Taurer, Kügler, inž. Leitgeb itd. so poslali ministru Schumyju in drugim vodilnim landbundovcem pismo, v katerem pravijo, naj v Sinči vasi ne prireajo ponovnega zborovanja, ker občina Dobrila vas ne rabi volilne propagande. Ona je vzorna občina, ki ima zaznamovati v boju proti Slovincem in soc. dem. lepe uspehe. Shod se je klub temu vršil. — V Pliberku se 6. t. m. slavnostno odpravi kopališče. — Na Križni gori pri Celovcu imamo zaznamovati že drugi gozdni požar. — V Podgori se je 24. junija ustrelil kleparski mojster Ribič. Že leto je bil v zdravniški oskrbi in

delanezmožen in ker je slišal, da ne ozdravi več, se je ustrelil. Pač ni imel opore v veri in je obupal. Posledice sedanje svobodnemiselnosti, ki ne veruje v Boga.

Bilčovs. (Čast kmečkemu delu!) V nedeljo 22. junija smo pri nas v malem obsegu obhajali nekak praznik v čast kmečkemu delu. Na vnebohod je namreč deželni kulturni svet povabil one posle, ki služijo že desetletja pri enem in istem gospodarju, da jim izroči častne diplome ter dar 50 S v zlatu. Tudi iz naše občine sta bila povabljeni dva hlapca, in sicer Šarnagl Filip in Dovjak Štefan, ki služita: prvi 28 let pri Dravcu in drugi 32 let pri Štefancu na Vesavi. Ker se pa omenjenega dne imenovana te proslave dela nista mogla udeležiti, se je to izvršilo doma na prav lep domač način. Proslavo je otvoril naš župan France Krušič, ki je pozdravil navzoče in slavlencema prav pristrčno čestital, nakar je Janko Ogris v svojem govoru povdaril velik pomen kmečkega dela za narod in državo. Čast in spoštovanje smo dolžni onim, ki so vse svoje življenje posvetili kmečkemu delu. Tudi naša slavljena sta pri kmečkemu delu osivela, luбезen do naše zemlje ju je priklenila tako trdno na zemljo naših dedov, da nista sledila vabam mestnega življenja, kakor to dela velik del današnje mladine, kjer potem večinoma propade duševno in moralno. Nato je še g. Pavel Šavnik kratko spregovoril in se pohvalno izrazil napram zgoraj imenovanim posestnikom, da so bili tudi napram poslom taki, da sta mogla oba slavljena tako dolgo ostati pri njih. S poklonitvijo častnih diplom ter zlatnikov vsakemu po 50 S se je ta naša proslava končala. Slavljena sta bila nato še v Pomočevi gostilni pogoščena.

DRUŠTVENI VESTNIK

Zakaj n'či frajda več na svjite?

Človek se stara z leti in delom. Mladina živi v zdravju in veselju, polna neizrabljenih sil gleda z jasnim pogledom v svet. Betežen in osamljen živi starček sam v svojih mislih, izrabljen in potr. Stara se tudi narod v svojem večnem valovanju iz mladostnega podeželskega življenja v starostno mestno životarjenje. V preprostem podeželskem življenju je narod že zdrav, vesel in mlad. V njem je skrita še ustvarjajoča odporna sila; v mestnem vrvenju in hotenju pa narod hira in umira. Pa zakon narave je tak, da skrbi dežela za dotok zdravega človeškega materijala v mesta. Če pa se stara narod celo že na deželi, potem pa ne more več biti tam „frajda na svjite“.

Otrok je poln zdravja. Zdravi so njegovi živci in zato je neobčutljiv proti hrupu, bolesti in žalitvi. Tudi jok mu je samo nekak govor. Udarec boli morda prvič, a ne občuti ga več drugič in tretjič.

V otroku je polno zdravega nedolžnega veselja. Ne onega glasnega in pretiranega veselja, ki se javlja v nenadnih izbruhih in kriku, marveč notranjega veselja, ki se javlja v stalnem zadovoljstvu in kvečjemu najde izraza v brezskrbnem nasmehu. Ni pod solncem nezadovoljnega otroka, ne v palačah in ne v bordinih kočah! Otroku je življenje lepo in vredno, da ga živi.

Otrok je naiven. To se pravi, da misli, kar živi in da govori kar misli. Ravno zato mu je njegova beseda čestokrat tako pristrčna, da bi zaradi nje otroka najraje objel. Zato mu je vprašanje tako naravno in zvedavo, da moraš odgovoriti, četudi često ne veš odgovora.

Otrok se drži starega in že navajenega. Da si mu kupil k stari in že obrabljeni igrači novo in lepšo, bo novo sicer občudoval, a igral se bo vendarle rajši s svojo staro. Poglej otroka v igri! Tolikrat se je skrtil za isto omaro; tolokrat že ponovil isto igro, tolokrat pel isto pesem in vendar se mu igra še vedno ne zdi dolgočasna, marveč zopet in zopet nova in zanimiva. Da si mu pripovedaval pravljico o zakleti kraljični ali o povodnem možu petkrat in šestkrat, z istim veseljem in z isto zvedavostjo bo prisluškoval tvojim besedam in živel s pravičnim junakom.

V otroku ni nič stremljenja, da se pokaže v družbi svojih tovarišev z nečim novim. V isti obleki hoče biti otrok kot so njegovi tovarišičlani njegove družbe. Otrok rad posnema svoje tovariše v njihovem obnašanju in v njihovi besedi. Otrok noče igrati nobene posebne vloge, da bi postali nanj pozorni drugi; enak član svoje družbe hoče ostati.

In še toliko bi lahko govorili o otroku! In evo sedaj primere otroka in njegova značaja ž življenjem in hotenjem podeželskega ljudstva, primere v obliki vprašanj!

Koliko je v nas še zdravja v tem našem času zdravnikov in bolnišnic, bolnih misli in neprijetnih udarcev?

Koliko je v nas še onega mirnega in zdravega veselja, ki nas vodi preko bolečine in žalosti? Li ne leze k nam o prilikah naših praznikov in naših semenjev ono kričeče veselje, ki je samo znak notranjega nemira? Li ne spremlja naše dneve in naše delo stalna naša tožba?

Se li še znamo pokazati take, kot smo v resnici? Li ni v naši besedi in naši obleki in našem dejanju nekaj takega kot laž? Se li še držimo starega in navajenega, ali pa je naše stremljenje za novim močnejše?

Smo li še ena sama družina, katere člani imajo iste pravice in iste dolžnosti in nobeden predpravil in več dolžnosti?

Naš Odrešenik je nekoč govoril besede: Bodite kakor otroci! Morda je mislil tudi tako.

S. K. S. Z. naproša tem potom vsa društva, naj ji vrnejo izposojene igre. Brezplačno jih je jim posodila, naj ji vrnejo torej s to uslugo! Bog živi!

Glinje. (Materinski dan.) Tudi pri nas v Glinjah obhajamo vsako leto materinski dan, dozdej samo v cerkvi. Letos pa smo ga obhajali tudi izven cerkve. Na praznik sv. Rešnjega Telesa je napravilo naše društvo slovesno prireditev za naše matere. Otvoril je slavnost novo oživljeni tamburaški odsek „Čitalnice“. In — čast, komur čast! — tamburaši so se postavili nepričakovano dobro, in nas zelo razveselili. Po pozdravu predsednika „Čitalnice“ so se vrstile deklamacije naših malih, ki so z otroško priprostostjo slavili dobre matere, tako da so nam stopile solze v oči. Dekleta so potem prav dobro uprizorila igro „Močna mati“, naka je sledil govor dekleta. Preč. g. zvezin predsednik Poljanec pa je nato z lepimi, in mestoma tudi pretresljivimi besedami bodril in opominjal naše matere, naj bodo v svojem življenju in posebno pri vzgoji otrok zveste Bogu in narodu. Zato mu bodi tudi na tem mestu izrečena iskrena zahvala za njegov trud. — Lepo je uspela prireditev, pa bilo bi še lepše, če bi nam naši pevci tudi malo kaj zapeli, saj vam je dal Bog tako lepe glasove!

Radiše. (Materinski dan) sme obhajali v naši fari v nedeljo dne 22. junija. Dopoldne je bral domači župnik slovesno sv. mašo in pred njo imel nagovor na zbrane matere: Krščanska mati, za svoj težki in odgovorni poklic si išči sil in moči zase pri najsvetejšem Srcu. Med mašo je bilo skupno sv. obhajilo mater in naših mlajših. Škoda, da ni bilo pri obhajilni mizi še naših fantov in premalo je bilo deklet. Prihodnje leto, fantje in dekleta radiške fare, hočemo popraviti tudi to, kaj ne! Po popoldanjem blagoslovu je imel domači župnik govor o telesni in duševni vzgoji otroka: kako naj mati skrbi za otrokovo duševno in telesno zdravje. Prosvetna proslava se je nato vršila v društveni dvorani. Soba je bila natrpano polna in po otvoritvenih besedah tajnikovih so nastopili naši najmlajši v deklamacijah. Domači pevski zbor se je tokrat prav sijajno pokazal in tekmoval v uspehu z zvezinimi tamburaši. No in od tamburašev si čul samo eno samo veliko priznanje, da namreč še nikdar niso bili v tako domači družbi kot tokrat na Radišah. Zato pa so tudi nastopili, da jih je bilo veselje slišati. Posebej naj pohvalimo tokrat radiškega Rupeja, ki je bil odličen kot pevovodja in kot bugarijaš obenem; izkazal pa se je tudi šmarješki biserničar kakor vsi ostali. Hvala vam fantje-tamburaši za izkazano nam čast! Že danes se veselimo novega svidenja! Ostali spored sta izpopolnila govora društvenega in zvezinega tajnika; dekleta pa so nastopila v prizoru „Pismo“ povsem brezhibno. Bil je ta dan s svojo mislijo in svojo prireditvijo praznik vsem, ki ljubijo našo preprosto kmetiško mater in njeno požrtvovalnost, materam pa prošnja, da nam ostanejo še naprej samo naše dobre mame. Bog živi!

4. božja zapoved: Spoštuj očeta in mater! Spoštuj tudi jezik, zemljo in dom, ki si ga prejel od očeta in matere!

GOSPODARSKI VESTNIK

Zakon o varstvu strdi. Gospodarski odbor je na svoji seji dne 23. junija 1930 pozval zvezno vlado, da predloži zakon o varstvu strdi. Poziv utemeljuje posl. Thaler s tem, da je čebelarstvo posebnega pomena za kmetijstvo, odnosno za sadjarstvo. Po poročilu čebelarske zveze je v naši državi okrog 380.000 panjev, ki dajo v letu povprečno 14 do 15.000 meterskih stotov strdi. S tem se krije domača potreba po strdi za hrano popolnoma in do dve tretjini, kar je rabi industrija. Kljub velikemu napredku avstrijskega čebelarstva, je še veliko vprašanj nerešenih, kakor uvrstitev čebelne kuge v zakon o živalskih kugah in ustanovitev državnega učilišča in preizkuševališča. Največja nevarnost za domače čebelarstvo pa je ta, ker ime strd ni zavarovano in zaščiteno. Zato trpi domača čebeloreja in tudi konsumenti, ker se pod istim imenom prodaja tudi ponarejena strd. Zato je zahteva po takem zakonu upravičena.

Velikovški trg. Jajce 12—14 g, sirovo maslo 4.40—5.60 S, pšenica 2, rž 23, oves 22, konoplje 60, ječmen 26, ajda 26—28, krompir 8 g, apno 7—7.50 S; konji komad 400—600, bik 1 kg žive teže 1.10—1.30, vprežni voli 1.30—1.40, junci 1.10—1.30, molzne krave 1.20—1.40, pitane krave —.0—2.80, plemenski prašiči 3.20—3.30, ovce —.0—1.10, koze 40—50 grošov.

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Kobilice imamo sedaj tudi že v Avstriji. Dne 25. junija se je spustil 100 m dolg, 5 m širok in 15 cm debel roj kobilic na postaji Obereggendorf proge Dunaj-Dunajsko Novo mesto na progo. Tovorni vlak je obtičal. Uničevanje z bencinom ni dosti pomagalo, pač pa s karbolinejem. Kobilice uničevati je moralo pomagati 100 delavcev. Roj se je mogel popolnoma uničiti šele v Steinfeldu. Kobilice so upostošile 15 do 20 hektarjev površine. Dolge so bile po 2 cm. — V vsej severni Slavoniji je 23. in 24. junija padala strahovita toča, ki je uničila vse posevke in vinograde. Toče je padlo toliko, da so jo morali izpred hiš odstranjevati z lopatami, kakor sneg. — Sloviti češki cirkus Kludsky je gostoval zadnjič v Znojmu na Češkoslovaškem. Po slavnostni predstavi se je zrušila ena tribuna in pokopala pod seboj okoli 50 oseb. V bolnico so prepeljali 4 težko in 18 lažje ranjenih oseb, 2 osebi pa se borita s smrtno. — Kmet Sedula iz budimpeštanske okolice na Madžarskem je vodil pripravo dveh konj na polje. Hipoma je napadla živali tropa sršenov. Kmet je skušal rešiti konja, pa so ga sršeni tako opikali, da se je mrtev zgrudil. Tudi konja sta nekoliko minut pozneje poginila. — 22. junija se je utrgal z gore Dent du Midi v Švici velikanski plaz kamenja in zemlje. Plaz je gladko pobril gozdove in vinograde in zasul dolino ob Rhoni na veliko daljavo s kamenjem in zemljo na poldrugi meter visoko. Plaz je zaprl potoku pot, ki je izpremenil strugo in vliil preko glavne ceste proti Simplonskemu predoru. Vse prometne zveze so prekinjene. — Fašistični študenti so v Bariju v Italiji zažgali več francoskih in jugoslovanskih zastav, pomagali francoski konzulat z vseh strani s črnolom in skušali tudi strgati s poslopja francoski grb. Francoska in jugoslovanska vlada sta proti žaljenju obeh držav protestirali. Da se s tem dosti napeti položaj ni zboljšal, je gotovo. — Nemški prenapetneži so v Plessu dejansko napadli poljske igralce iz Katovic. To je že drugi izgred proti Poljakom. Lani se je sklenila pogodba, ki odreja, da more nemško gledališče v obeh delih Gornje Slezijske prirediti gotovo število predstav, istotako pa tudi poljsko gledališče na nemškem ozemlju. Nemške prireditve se niso motile, pač pa poljske. se to je značilno za Nemce, ki stalno trobijo v svet, da imajo pri njih manjšine vse pravice. — V osrednji jetnišnici v Rangoonu v Indiji je izbruhnil upor. Jetniki so se polastili orožja in napadli paznike in vojaštvo, ki je naglo prišlo na pomoč. V krvavi borbi je bilo ubitih 45 oseb, med temi 40 jetnikov, 60 jetnikov in 11 paznikov pa je bilo ranjenih. — V newyorškem parku je zblazneli oče vrgel v prepad svojo ženo in 4 otroke, ki so se vsi ubili. Nesrečni oče je bil oddan v umobolnico.

NOVI MODEL

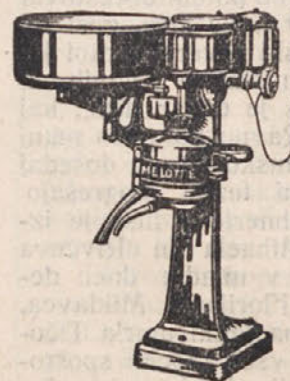
originalnega

13

Melotte-jevega posnemalnika

pripraven za ročni in motorni pogon.

Neprekosljiv na konstrukciji in trpežnosti! Neslišen tek!

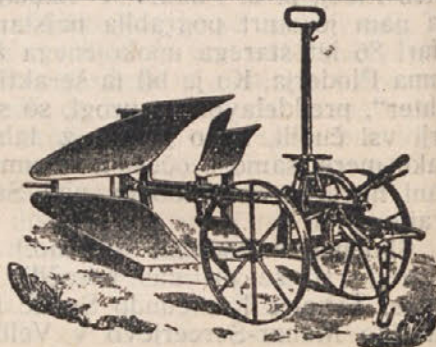

Originalno Melotte-jevo brabantsko oralo

Najboljše oralo orodje sedanjosti.

Ugodna plačila na obroke.

Ceniki zastoj.

MELOTTE-WERKE, WIEN, IV., MAYERHOFG. 16

Zastopnik: Valentin Lassnig, posestnik, Nova Vas, P. Föderlach.

Alfa parilnik

je eden najboljših pripomočkov

umnega gospodarstva. Uporabljati se da za parjenje krmil, za prekuhanje perila, za kuhanje žganja itd.

Alfa je svetoona in najbolj priznana tordka te stroka.

Zastopnik: Janko Ogris, posestnik, Bilčovs, Felstritz im Rosentale. 76

„FLUGS“ kosir bodočnosti, patent, s koso. „FLUGS“ kosa v vseh oblikah iz prvotnega materiala, napravljena za ta način pritrjevanja, je lahka in se more hitro nagubiti na vsako stran. „FLUGS“ garantira, da stoji kosa v vsakem položaju zanesljivo in stalno trdno. „FLUGS“ se more z lahkoto pritrditi na vsako kosišče. „FLUGS“ racionalizira s prihrankom moči, časa in denarja. Najugodnejše izjave: Preizkuševalnice na kmetiški visoki šoli na Dunaju, dalje kmet. učilišče, kakor pohvalna priznanja velikih in malih posestnikov in koscev so na razpolago. Izdeluje: Steierm. Sensenwerks A.-G. „Styria“. Dobiva se v raznih trgovinah in pri glavnem zastopstvu za Koroško in vzhodno Tirolsko: **Matevž Seher, Celovec, Burgg. 12.** Zastopniki se sprejemajo. 107

Yabilo.

Izobraževalno društvo v Globasnici uprizori v nedeljo, dne 6. Julija ob 3. uri popoldne pri Šoštarju Meškovo igro

Mati.

Igra je narodna in vtebuje nebro zlatih nauk. Prijazno vabljeni vsi od blizu in daleč. ODBOR